

**«Эркээйи эргиирэ оџо сайдар эйгэтин
тэрийи программата – уһуяан
сайдытыгар суолтата»**

**Муниципальной бюджетнай оскуола иннинээџи
уопсай сайыннарыы көрүгнээх «Чуораанчык»
уһуяан**

**emiss2012dou@mail.ru
<https://chuoraanchik.jimdo.com//>**

Министерство образования и науки
Республики Саха (Якутия)

ПИЛОТНАЯ ПЛОЩАДКА

ПО РЕАЛИЗАЦИИ КОМПЛЕКСНОЙ РЕГИОНАЛЬНОЙ ПРОГРАММЫ
«ЭРКЭЭЙИ ЭРГИИРЭ»
СОЗДАНИЕ СРЕДЫ САМОРАЗВИТИЯ ДЕТЕЙ И МОЛОДЕЖИ»

Статус присвоен на основании приказа
Министерства образования и науки РС(Я)
от 29 апреля 2021 г. №01-03/690

Министерство образования и науки
Республики Саха (Якутия)

СВИДЕТЕЛЬСТВО

о присвоении статуса пилотной площадки
Министерства образования и науки
Республики Саха (Якутия)

Выдано МБОУ «Детский сад общеразвивающего вида
«Чороганна» МР «Аldиинский улус»

Реализующей Региональную комплексную программу
«Эркээйи эргиирэ»: создание среды саморазвития детей и молодежи»

на основании приказа Министерства образования и науки РС(Я)
от 29 апреля 2021 г. №01-03/690

Министр

М.П. Сивцев

Рег.№: 16 г. Якутск, 2021 г.

Салайааччылар: Захарова
Алена Семеновна
Тихонова Лена
Аркадьевна, суруннуур
иитээччи, 89241757014,
tlar1965@mail.ru

Хос салайааччы:
Новгородова Мавра
Юрьевна, иитээччи,
89969140671,
petrovamavra@mail.ru

Координатор:
Константинова Наталья
Владимировна,
89244603422,
karsanaeva1977@mail.ru

Араспаанньата, аата, аҕатын аата	Тэрилтэ	Дуоһунаһа	Толорор эбээһинэһэ
Захарова Алена Семеновна Тихонова Лена Аркадьевна	Муниципальной бюджетнай оскуола иннинээби уопсай сайыннарыы көрүгнээх «Чуораанчык» уһуйаан	Сэбиэдиһсэй Сүрүннүүр иитээччи	Бырайыагы Салайааччылар
Новгородова Мавра Юрьевна		Иитээччи	Хос салайааччы Координатор Бырайыагы онорооччулар
Константинова Наталья Владимировна		Иитээччи	
Ларионова Елена Ивановна		Иитээччи	Тэрээһини тэрийээччилэр
Новикова Татьяна Васильевна		Иитээччи	
Ноговицына Ирина Ивановна		Муз. салайааччы	
Ноговицына Нонна Николаевна		ИФК	
Ыччат түмсүүтэ	Социум, партнердар		Кыттааччылар , тэрийээччи
«Чуораанчык» уус-уран литературнай оҕо сурунаала			
Ийэ, аҕа түмсүүлэрэ			
«Уран тарбахтаахтар, талба талааннаахтар» түмсүүлэрэ			
«Арылы кустук» РОС	Сетевой		Тэрийээччи

Бырайыак барар кэмэ-болдьоҕо

– Саҕаланыыта – балаҕан ыйа, 2021сыл.

– Түмүгэ – сэтинньи, 2024 сыл.

Сыаллаах бөлөхтөр:

- ❖ “Эркээйи эргиирэ» СР Үөрэбин министерствотын пилотнай площадката;
- ❖ «Арылы кустук» олонхо педагогикатын республиканскай общественной ситим;
- ❖ Нэһилиэк дьаһалтата;
- ❖ К. Уурастыырап аатынан орто оскуола;
- ❖ Олохтоох уонна оскуола библиотекалара;
- ❖ Балыыһа;
- ❖ «Чуораанчык» уус-уран литературнай оҕо сурунаала;
- ❖ «Көлүкэчээн» эбэлэр түмсүүлэрэ;
- ❖ Ийэ, аҕа түмсүүлэрэ;
- ❖ Ыччат тумсуутэ;
- ❖ Эр дьон түмсүүтэ;
- ❖ «Уран тарбахтаахтар, талба талааннаахтар» түмсүүлэрэ.

Бырайыак ис хоһооно

21 үйэ хардытыгар олобуран, сангалы ситэриллит “Эркээйи эргиэрэ» бырагырааманы олоххо киллэриигэ республикатаабы пилотнай бырайыакка киирбиппитинэн, кэлэр инники сылларга сайдыбыт уонна үөрэх хаачыстыбатын тупсарыыга сүрүн хайысха быһыытынан бу бырайыагы таллыбыт. Үөрэхтээһин туһунан Федеральной сокуонга олобуран оноһуллубут уһуяан оҕону Иитэр рабочай программатыгар олобуран оноһулунна.

Эркээйи – бэлиэ охсуу, экирэтиннэри. Төрөппүт, иитээччи бэриллит эркээйинэн сирдэтэн, бэйэтэ суолу-иһи, ньыманы талар. Кыра оҕо кинини үтүктэр, экирэтэр; обургу оҕо тэннэ барсар; улахан оҕо, ыччат арахсан тупса суолун-иһин булунар.

Аныгы оскуолаба, оҕо саадыгар, дьиэ кэргэннэ, түөлбөбө оҕону иити-дьяһайы үлэтин оннугар уһууу, сайыннарыы, сатабылланы үлэтэ былааннаахтык ытыллыахтаах. Уларытыы сүрүн ис хоһооно – оҕо, ыччат кыра сааһыттан бэйэтин билинэр, сайдар, ис кыабын арына сатыыр, олоххо, дьону кытта сыһыанга сатабылланар, ырытынар-көһнөрүнэр, эппиэтинэстээх буоларга уһуулар. Ыал, уһуяан, оҕо саада, оскуола, түөлбө дьонно уонна тэрилтэ - бары оҕо тула биир ньыгыл эйгэни тэрийэллэр.

Биир сурун сорук, кыһалба олохтоох оскуола Эркээйи эркээйи бырайыакка киирэн, нэбилиэкпит оҕотун, ыччатын инники сайдыытын олохсутуу.

Сыала: Оџо тѳрѳѳбѳттѳн айыллыбыт дѳѳбурун ѳѳскѳтии, кини сайдарыгар сѳптѳѳх усулуобуйаны тѳрийии, норуот быһыытынан бѳйѳни ылыныы, атын норуот култууратын, кини ѳгѳстѳрин ытыктааһын.

Соруктар:

1. Оџо тус хаачыстыбата сайдыытыгар тѳрѳѳбѳт тѳрѳт ѳгѳстѳрѳ, дѳарыктара олук буолуохтаахтар, дѳиѳ кѳргѳн тѳрѳт ѳгѳстѳрин, дѳарыктарын оџоџо инѳрѳр туһаайыылаах ѳттѳн сѳптѳѳхтѳк туһаныы, сайыннарыы.

2. Бырайыак ситимигѳр сѳптѳѳх дѳарыгы, ѳлѳни тѳрийѳн тѳрѳпшѳттѳри, социуму уонна общественной тѳрилтѳлѳри тѳмѳѳ.

3. Аныгы технологиялары (СЭДИП, чинчийѳр, бырайыактыыр уо.д.а) туһанан ѳлѳни ыытыы, ѳлѳ тѳмѳгѳн киѳн ѳйгѳѳѳ уонна куйаар ситимин нѳнѳѳ сырдатыы).

4. ѳркѳѳйи ѳргиирѳ бырагыраамма тѳнийѳн, олохсуйан оскуоланы кытта биир ситим буоларын ситиһии.

Сага киллэри уонна технологиялары туттуу

Сага киллэри социальнай уонна практической суолталара:

төрөспүттэргэ практической көмөнү куолаан оноруу. Хас биирдии оҕо сайдарыгар, улаатарыгар, бэйэтин суолун булунарыгар туһуламмыт дьайыыны оноруу (индивидуальный) ньыматын тобулуу.

педагог профессиональной компетентноһун үрдэтии, хас биирдии оҕо анал Кэтээн көрүү сурунаалын сөптөөхтүк туһаныы, толоруу.

“Эркээи эргиэрэ» бырагыраама пилотнай площадка үлэтинэн бырайыак программа олоххо киириитэ.

Технологиялар СЭДИП технология, портфолио, моделирование, чинчийэр, бырайыактыыр, портфолио, ИКТ. Цифровизация ньымата (онлайн, социальнай ситим тэрээһиннэрэ).

Бырайыак сайдытын, хаамытын ресурсалара

Нормативнай-правовой хааччыллыы:

Национальный проект «Образование» в период с 2019 по 2024 г.г.;

«Образовательная инициатива Республики Саха (Якутия) – 2030»;

Программа развития МБДОУ «Чуораанчык» на 2021-26 г.г.;

ПРОГРАММА РАЗВИТИЯ инновационной площадки методического сопровождения разработки технологии этнокультурного образования СЭДИП на 2020-2025 гг.

О реализации программы «”Эркээйи-2”»: создание среды саморазвития детей и молодежи. ПРИКАЗ Министерство образования и науки Республики Саха (Якутия) от 30.01. 2020 г. № ___01-10/123 г. Якутск.

- «Эркээйи эргиирэ»: региональная модельная программа создания среды саморазвития детей и молодежи/Отв. Ред. Т.М. Ильина, Г.И. Охлопков. – Якутск: ООО «Компания «Дани-Алмас», 2020. – 45 с.

Основная образовательная программа МБДОУ «Чуораанчык» на 2021-24 уч.г.г.;

Рабочая программа воспитания МБДОУ «Чуораанчык» на 2021-25 уч.г.г.;

Положение об инновационной деятельности МБДОУ «Чуораанчык»;

Финансовай хааччыллыы:

Бырайыак туолуута эбии булуллубут үптэн уонна уһуйаан бюджетнай үбүлээһининэн (методическай литература, оборудование уо.д.а.) ытыллар;

Материальной-технической:

Бырайыак хаамыта, туолуута төрөпүттүргэ, общественноска – анал көрдөрөр-сырдатар матырыйааллары онорууну, бэлэмнээһини, педагогтарга – дидактической босубуйалары, тэриллэри булууну ирдиир.

Активнай тэрээһиннүргэ тэриллэри булуунан хааччыллар.

Кадровой хааччыллыы:

Уһуйаан штатнай үлэһиттэрэ, “Эркээйи эргиирэ” пилотнай площадка тьютора, “Арылы кустук” ситим салайааччыта, кыттыылаахтара, ыңгырыллыбыт анал үөрэхтээхтэр (психолог, логопед, быраас), бырайыакка туһааннаах идэлээх дьон (иистэнньэннэр, уустар, тренердэр), социальной партнердар, уо.д.а.

Кыттааччы, тэрийээччи ахсаанын элбэтии кыаба: Эмис нэһилиэгин дьаһалтата, олохтоох оскуола, Ыччат түмсүүтэ.

Бырайыак салгы инникигэ сайдыыга оскуоланы уонна нэһилиэги кытта ситимнээх үлэ уһуйаантан саҕаланан оҕо уонна ыччат бэйэтэ сайдыытыгар анал үлэ былаанын ис хоһооно, мадьыала оҕоһуллуо. 2030 сылга үлэбэ былааннар оскуола-сад тутулуннабына бырайыак практической суолтата улаатар, кэнгиир кыахтаах. Манна кыттааччытын ахсаана, оҕо сааһа, уратыта, хас биирдии оҕо улаатар, сайдар кыабын кэтээн көрүү, коррекциялааһын үлэтэ диригиэ.

Бырайыагы олоххо киллэри механизма

1 түһүмэх – бэлэмнэни

Бырайыак ис хоһоонун, сыалын-соругун бигэргэтии.

Бырайыактыыр үлэни былааннааһын, презентация.

Эбээһинэстэри араарыы.

Матырыйааллары хомуйуу (көрдөөһүннэр, матырыйааллары ырытыы, сөптөөбү талыы).

2 түһүмэх – сүрүн үлэ

Сыалы, соруктары өссө чуолкайдааһын.

Инновационнай үлэбэ экспедэри талыы.

Үлэ бырагырааммаларын, хос бырайыактары онгостуу.

Күүтүллэр түмүктэри былааннааһын, сылыктааһын.

Былаанынан бырайыак барыыта, бырагырааммалары үлэлэтии.

Кэтээн көрүүлэр, промежуточнай түмүктэр.

3 түһүмэх – түмүктүүр

Бырайыагы апробациялааһын, көннөрүүлэри үлэ кэмигэр киллэрии.

Бырайыак социальнай, практической суолтатын сыаналыыр ыйытыктары, кэтээн көрүүлэри ытыы.

Түмүктэри таһаарыы, үлэ уопутун сыаналааһын.

Угун кэмнээх үлэбэ сыал-сорук ситиһиллиитин хаамыыта (2021-2030 с.с.)

Үлэ көрүнгэ, аата	Тутаах тэрээһиннэр	Ытытылл ар кэмэ	Үлэ сүрүн түмүгэ	Эппиэттээхтэр
<p>«Айыы оботун сиэрин халандаара» ыйдарынан оҕо ис кыабын арийарыгар аналлаах халандаар</p>	<p>Эркээйи эргиирэ бырагыраамманы үөрэтии, ырытыы</p> <p>Олоххо киллэри</p> <p>Түмүк оноруу</p>	<p>Алтынныы , 2021 –</p> <p>сэтинныи 2024 сыл 2028с</p>	<p>Оҕо тус айдарыгын арийыы, ис эйгэтин сайыннарыы. Мониторинг. Угуйааны бүтэрээччи мэтириэтэ</p>	<p>Угуйаан педагогтара , дьийэ кэргэн</p>
<p>«Оҕо саас кэрдиис кэмэ» Айыы оботун 9 сиэригэр аналлаах ойуу-кинигэ</p>	<p>Арылы кустук ситим күрэбэ, Чуораанчык сурунаалга публ.</p>	<p>Муус устар 2021с</p>	<p>Төрөппүттэргэ, оҕоҕо аналлаах ойуу-кинигэ</p>	<p>Иитээччилэ р</p>
<p>- Төрөөбүт тыл илгэлээх эйгэтэ</p> <ul style="list-style-type: none"> • Тыл оонньуута-10 уст. • Тылбаас – 6 айымныы. • Олонхо-остуоруйалар – 15. • Олонхону кылгатыы - 5; • Кылгас киинэлэри (мультифильм); 	<p>Республ олонхо күрэхтэрэ, уопуту тарҕатыы</p> <p>Төрөппүттэргэ видеоматырыйаал Публикация</p>	<p>Үөрэх сылын устата, улуус, респ. үөрэбин былаанна ах тэрээһинн эрэ.</p>	<p>Тыл оонньуулар, мультифильм, олонхо тыллара</p>	<p>Педагогтар, төрөппүттэр .</p>

<p>"Тарбағым талаана, айар кутум айылгыта"</p> <p>-Сахалыы оһуордары быысапканан анһарга, уруһуйунан түһэрэргэ үөрэн (кыргызтарга).</p> <p>- Туоһунан, кылынан иистэнии кистэлэнһэрэ (кыргызтарга).</p> <p>- Мас уустара (эр дьон, уолаттар)</p>	<p>Дьарыктар, куруһуок дьарыга маастар кылаастар</p> <p>Экскурсия</p>	<p>Кулун тутар, 2023с. сағалаан</p>	<p>быыстапка, шаблоннар, оґолор оһоһуктара</p>	<p>Новикова Т.В. Константинова Н.В.</p> <p>Ларионова Е.И. Степанова А.С., дьарыктаах дьон</p>
<p>Тыа сирин үлэтин-хамнаһын эйгэтэ</p> <p>- Саха балаһанын макета, туттар тэриллэр, мал-сал, таһас сап арааһа;</p> <p>-«Сыарґалаах атынан айан»</p> <p>-«Муус ылытыгар туһа киһи» (уолаттар)</p> <p>-«Байанай ыйа» (сэтинньи)</p> <p>- Саха төрүт астары (кыыстыйэ)</p> <p>- От, мас үлэтэ (дьиэ кэргэн).</p> <p>- Сир аһын, эмтээх от хомуйуу.</p>	<p>«Үөрэт – үөдүт өбүгэн үгэһин» бырайыак.</p> <p>Бадымты алааска,сылгы базата</p> <p>Муус ылытыга.</p> <p>-Уолаттарга күрэх.</p> <p>- Дьиэґэ соруудахтар.</p> <p>Бу үлэ саас, сайын устата барар</p>	<p>Сыл устата, 2022 сағалаан</p> <p>Сыл аайы</p> <p>Сыл аайы</p> <p>Сыл аайы</p> <p>2022</p> <p>Сайын устата</p>	<p>Уруһуй, илиинэн оһоһук быыстапката, оонһуулар.</p> <p>Чинчийэр үлэ.</p> <p>Үлэһит киһи туһунан кэпсэтиһии, уруһуй.</p>	<p>Иитээччилэр , дьиэ кэргэн, түөлбэ</p>
<p>«Доруобуйалыын доһордоһуоһа, күүстэ-уохта ылыныаһа»</p> <p>-«Олонхо хамсаныылары» бырайыак;</p> <p>-«Чуораанчык доһотторун ынғырар» бырайыак;</p> <p>- «Чэбдик олох – мин дьиэм».</p>	<p>Оґолорго күрэх Республ. сетевой онлайн-күрэх/ 2021-2024с.с.</p> <p>Месячник</p>	<p>2021-с.сағалаан</p>	<p>Төрүт хамсаныыга Оонһуу оһорон таһаарыы.</p> <p>Күрэххэ аналлаах метод босуобуйа.</p> <p>Фото\видео матырыһааллар</p>	<p>Ноговицына Н.Н.</p> <p>Иитээччилэр , дьиэ кэргэн</p> <p>Биччат түмсүүтэ</p>

6	Үлэ көрүнгэ, аата	Тутаах тэрээһиннэр	Ыыты ллар кэмэ	Үлэ сүрүн түмүгэ	Эппиэттэ хтэр
7	<p>«Төрөшпүт оскуолата» бырайыак</p> <ul style="list-style-type: none"> - Амма улуунугар Аба сыла; - Саха республикатыгар Ийэ сыла; - «Арылы кустук» сайдытын бырагыраамматыгар 7 саастаах оҕо мадыялыгар сөп түбэхэр оҕо сайдытын хайысхаларыгар сыаналыыр критерийдэри кыттыгас оноруу (уһуйаан, дьиэ кэргэн); - «Төрөшпүт мадыяала»; 	<ul style="list-style-type: none"> - Сыллаабы былааннар; - сайынны кэмгэ төрөшпүт уонна оҕо алтыһыларыгар, «Төрүт дьарык» бырайыагынан үлэлэр (айылбалыын алтыһы, сиэр-туом, бэйэни көрүнүү, бөбөргөтүнүү, от-мас үлэтэ, сир аһа уо.д.а). 	<p>2021-22 үөрэх сыллара</p> <p>2027сыл</p> <p>2028-2029 с.с.</p> <p>2030 сыл</p>	<ul style="list-style-type: none"> - Уһуйаан, улуус иһинэн күрэхтэр, акциялар, төрөшпүтү түмүү; - Кэмпириэнсийэ тэрийии; - Холобур буолар ыаллар уопуттарын тарбаты, оҕо өй-санаа, дьобур, эт-хаан өтүнэн сөпкө улаатытын кэтээн көрүү барыла 	<p>Уһуйаан педагогтара, төрөшпүт кэмтиэтэ, төрөшпүттэр.</p> <p>Арылы кустук ситим научнай салайааччытын, тьюторы кытта ситимнэһии</p>
8	<p>«Оҕо, ыччат олуктара» бырайыак</p> <p>Сайды түһүмэхтэринэн барарын туруорсуу</p> <ul style="list-style-type: none"> - Нэһилиэккэ, оскуолаба аһаҕас кэпсэтиилэр. <p>Оҕо, ыччат ис кыабын арына сатыыр, олоххо, дьону кытта сыһыанга сатабылланар, ырытынар-көннөрүнэр, эппиэти-нэстээх буоларын олохсугуу .</p>	<ul style="list-style-type: none"> - Бырагыраамманы оскуола начаалынай кылааһын кытта ситимниир үлэ хайысхатын тобулуу; - Салгы орто, улахан сүһүөххэ сайдытын барыла оноһуллуохтаабын ситиһии; - Нэһилиэк ыччатын сайдытын таһымын кэтээн көрүү, түмүктэри оноруу. 	<p>2022-2025</p> <p>2025-28 с.с.</p> <p>2029-30 с.с.</p>	<ul style="list-style-type: none"> - Хас биірдии оҕо-ыччат киһи буолан тахсытын, чинчийэр, кэтээн көрөр үлэ түмүгүнэн сыанабыллар. 	<p>Уһуйаан, оскуола салалтата, педагогическай коллективтар, нэһилиэк Администрацията, ыччаты кытта анал үлэһит</p>

Бырайыак кэмигэр туолуохтаах ситиһиилэр

Күүтүллэр түмүктэр	Үлэ көрүнгэ/ахсаана	Ким толороро	Үлэ хаачыстыбатын көрдөрүүлэрэ
Ылбыт билиини күннээби олоххо туһанар, туттуу үтүө үгэскэ кубулуйуохтаах	-«Айыы оҕотун сиэрин халандаара» (уһуйаан уонна дьиэ кэргэн сахалыы ыйдар суолталарынан Айыы үөрэбин туһаныы);	Иитээччилэр, төрөппүт, социум	Ыйытыктар түмүктэрэ, оҕону кэтээн көрүү, Уһуйааны бүтэрээччи мэтириэтэ
Сахалыы ыраастык сангарар, санааны сааһылаан этэр уонна кэпсиир дьоһура сайдар	Тыл оонньуута-10 уст. Тылбаас – 6 айымньы. Олонхо-остуоруйалар – 15. Олонхону кылгатыы - 5; Кылгас киинэлэри (мультфильм);	Иитээччилэр, библиотекарь, төрөппүт Новгородова М.Ю Иитээччилэр	Тус бэйэтин салайынар. Уус уран тыл сайдыыта Тыл күрэхтэригэр кыттар. СЭДИП техн. Алгыһы ылынар, Суолтатын өйдүүр
Дьиэ кэргэнгэ аналлаах төрүт үгэстэри, сиэри-туому, дьарыктары, үлэ араастарын билсигиннэрэр олоххо туһанар көмө матырыйааллары онорон таһаарыы	- Подпроект «Үөрэт – үөдүт өбүгэн үгэһин» «Төрүт төлкөтө» дьиэ кэргэн социальнай пааспара; -«Айыы оҕотун сиэрин халандаара» (уһуйаан уонна дьиэ кэргэн сахалыы ыйдар суолталарынан Айыы үөрэбин туһаныы); -«Төрүт дьарыктар» саха балаҕанын макета, туттар тэриллэр, мал-сал, таһас сап арааһа; - Ойуу-кинигэ «Оҕо саас кэрдиис кэмэ»;	Иитээччилэр Төрөппүттэр Новгородова М.Ю. Константинова Н.В. Ларионова Е.И. Новикова Т.В. Иитээччилэр	Дьиэ кэргэнгэ оҕону сиэрдээхтик иитэр, сайыннарар. Төрүт үгэстэри тутуһар, олоһор туттар. Сүөһү иитиитигэр, айылҕаҕа чугас буолуу. Оҕотугар болҕомтотун уурар, уйулҕа үөрэбин билэргэ дьулуһар.

<p>БЫТЫЛЛЫБЫТ үлэ уопутун түмүү, тарбаты</p>	<p>-Публичнай отчуот/сылга 1 -Педагогической аабылар/сыл аайы -Уһуяан сайта/3 ыйга биирдэ -РППО/дистанц (сыл устата) - самоанализ/ыам ыйа</p>	<p>Тихонова Л.А. Педагогтар</p>	<p>Санаа атастаһыта, отзыв (хардары этии). Научнай өрүтү баһылааһын. Үлэ уопутун түмүктээһин, самоанализ.</p>
<p>БЫТЫЛЛЫБЫТ улэлэр барыта тиһиллэн уһуяаммыт тиэргэнигэр өбүгэлэрбит алаһалара сахалыы балаҕана тутулуохтаах</p>	<p>Балаҕан үлэҕэ киирдэ/2021с. Салгыы балаҕан ис тас көстүүтэ, тэлгэхэтэ ситэриллэр – 2022 балаҕан ыйа-алтынныы, 2024 алтынныы.</p>	<p>Педагогтар Эр дьон түмсүүтэ, «Көлүкэчээн» эбэлэр түмсүүлэрэ, аҕалар.</p>	<p>Дьону түмүү, сетевой хамсааһын. Эйгэни кэнэтии, балаҕаны сылы эргиччи үлэлэтии. Музейнай педагогика</p>
<p>Эркээйи эргиирэ программа кэнсиэпсийэтин олохтооһун</p>	<p>Программаны үөрэтии, ылыныы /2021с.05. Рабочай программаны ЭЭ бириинсибинэн ылыныы/21 -«Айыы оҕотун сиэрин халандаара» монит. 2024с. -«Төрүт төлкөтө» дьизэ кэргэн социальной пааспара -«Үөрэт – үөдүт өбүгэн үгэһин»2021-2024 - Публикацияҕа босуобуйаны ЭС киллэрии/2024с - Респ. уопуту тарбатыы. НПК /2022-2024с.с.</p>	<p>ЭЭ площадка Арылы кустук РС Педагогтар, дьизэ кэргэн, социум, сетевой партнердар</p>	<p>«Мин» концепцияны үөскэтии - сайыннарыы. Оҕо атын киһини өйдүүргэ үөрэниитэ уонна атын киһиэхэ «суол» хаалларыыта. СЭДИП техн. баһылааһын</p>

Ситиһиллэр түмүктэри ахсаанынан көрдөрүү

Ситиһиллэр түмүктэр Результат (продукт)	Ахсаан көрдөрү үтэ	Үлэ хаачыстыбата	Туолуутун мәктиэтэ (Реалистичность и выполнимость)
<p>Инновационнай үлэнэн дьарыктанар педагог ахсаана</p>	<p>5 (71%)</p>	<p>7 (100%)</p>	<ul style="list-style-type: none"> - Оҕо сайдыытын кэтээн көрөн чинчийэр, күннэтэ кэтээн көрөн бэлиэтэнэн иһэр, сыаналааһын онорор. -Методической босуобуйа, онорон таһаарыы (разработка); -уопуту тарҕатыы (улууска, республикаҕа, россияҕа, междунар.); -НПК, педааҕыыга кыттыы; -Улуустаағы ЭС үлэни киллэрии; -бэчээтинэй үлэ ахсаана (публикация) ;
<p>Бырайыакка кыттыһар төрөппүт ахсаана</p>	<p>12 (34%)</p>	<p>30 (86%)</p>	<ul style="list-style-type: none"> - оҕону үлэҕэ-хамнаска батыһыннарыы, үтүгүннэрии. - онорон таһаарыы (сайыннарар эйгэҕэ); - бырайыактарга, тэрээһингэ кыттыы; - төрөппүт кэмпэриэнсийэтигэр кыттыы (нэһилиэк, улуус, республика таһымыгар); - оҕотун сайдыытын кэтээн көрөн чинчийэр, күннэтэ кэтээн көрөн бэлиэтэнэн иһэр. - оҕотун кытыннарыыта (күрэхтэргэ); - оҕоҕо аналлаах босуобуйа оноруутугар (оонньоулар, дидакт./видео матырыйаал);

<p>Биирдиилээн оҕо ситиһиитэ, сайдыыта (сылыктааһын түмүгүнэн)</p>	<p>18 (41%)</p>	<p>34 (78%)</p>	<ul style="list-style-type: none"> - Сатабылын таба тайанан туһанар. - Сатаан сааһылаан санаатын этэр - Бэйэтин сайыннарар ис кыабын сатаан бөҕөргөтүнэр. - Дьарыгын сатаан тэринэр, салайынар. - Атын дьону, оҕолору кытта алтыһар, бодоруһар. - Этин-сиинин тус уратытын ылынар, эрчиллэр, хамсанар. - Араас таһымнаах күрэхтэргэ кыттар.
<p>Социум, партнердар кыттыылара</p>	<p>8</p>	<p>70%</p>	<p>Ситим тэрийэн, оҕо итиллэр эйгэтин салайан биэри.</p> <ul style="list-style-type: none"> - «Төрөөбүт тыл илгэлээх эйгэтэ» - "Тарбаҕым талаана, айар кутум айылгыта" - «Тыа сириҥ үлэтин-хамнаһын эйгэтэ» - «Доруобуйалыын доҕордоһуохха, күүстэ-уохта ылыныахха»

Библиографической матырыйааллар

- Национальный проект «Образование» в период с 2019 по 2024 г.г.; «Образовательная инициатива Республики Саха (Якутия) – 2030»;
- Программа развития инновационной площадки методического сопровождения разработки технологии этнокультурного образования СЭДИП на 2020-2025 гг.
- Программа ”Эркээйи-2”: создание среды саморазвития детей и молодежи. - «Эркээйи эргиирэ»: региональная модельная программа создания среды саморазвития детей и молодежи/Отв. Ред. Т.М. Ильина, Г.И. Охлопков. – Якутск: ООО «Компания «Дани-Алмас», 2020. – 45 с.
- Семенова С.С., Ефимова Д.Г., Андросова Ю.В. “Тосхол” бырагыраама – саҥа кэрдийс кэмнэ методической босуобуйа. Дь.: 2014с.
- Сахалыы-нууччалыы кылгас тылдьыт = Краткий якутско-русский словарь/ Учебный словарь [сост. : Петрова Т. И.]. – 2 изд., доп. – Якутск: Бичик 2006. – 256 с.
- Умсулҕан оскуолата : тус бэйэни «Сэргэлээх» уонна «Дьарык» эйгэтигэр сайыннарыы сэһэнэ, «Сэргэлээх» лаборатория оскуолата учууталга көмө ыйынньык / В.Е. Степанова, В.С. Поскачина, А.А. Шишигина, А.И. Аржакова. – Дьокуускай Айар, 2021. – 88 с.
- Чехордуна Е.П. Технология СЭДИП в дошкольной организации: (из опыта работы сетевого образовательного объединения «Арылы кустук» республики Саха (Якутия) – Ытык Кель: «Таатта» хаһыат редакцията, 2019. – 64 с.
- Чехордуна Е.П., Д.Г. Ефимова Мэтиэдьикэ ыйынньыга «Улаатар саас айана» тэттик бырайыак. Ытык-Күөл с. 2021 с. 14 с.
- «Эркээйи эргиирэ» бырагыраама «Сиэрдээх олох суола» киһилии сиэрдээх оҕону улаатыннарыы Бырайыагы онордо: Чехордуна Екатерина Петровна, пед. наука хандь., АПСН чилиэн-корреспондена, Дьокуускай, 2020 с.

Болџомтоџут иџин махтал!

